

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

w sprawie Programu działania Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2016-2018

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu 15 grudnia 2015 r. zapoznała się z Programem działania Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2016 - 2018. Przedłożony dokument uwzględnia zalecenia Rady Ochrony Pracy i komisji sejmowych, a także propozycje związków zawodowych, organizacji pracodawców, ministerstw, organów nadzoru i kontroli oraz instytutów badawczych.

Problematyka zadań kontrolnych i prewencyjnych przedstawionych w Programie... koncentruje się na wspieraniu pracodawców w działaniach na rzecz ograniczania zagrożeń powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe.

W 2016 r. Państwowa Inspekcja Pracy planuje przeprowadzenie 80 tys. kontroli. Ponadto PIP podejmie działania prewencyjno-promocyjne adresowane do 110 tys. podmiotów - pracodawców, przedsiębiorców, pracowników i innych osób świadczących, rolników indywidualnych, dyrektorów szkół, nauczycieli.

Działania kontrolno-prewencyjne opisane w Programie... obejmują zadania długofalowe (realizowane w latach 2016 - 2018), bieżące i stałe oraz zadania wspólne (realizowane przez kilka okręgowych inspektoratów pracy) i zadania własne okręgowych inspektoratów pracy.

Priorytety wyznaczone przez Państwową Inspekcję Pracy to m.in.:

1. kontrola zasadności zawierania umów cywilnoprawnych,
2. stosowanie outsourcingu pracowniczego,
3. kontrole - wspierane działaniami doradczymi - dotyczące obniżenia poziomu ryzyka w zakładach objętych wzmożonym nadzorem,
4. kontrole przestrzegania znowelizowanych przepisów dotyczących umów terminowych,
5. kontrole w zakładach różnych branż, gdzie praca świadczona jest w warunkach zagrożenia czynniki szkodliwymi dla zdrowia,
6. kompleksowe kontrole zakładów produkcyjnych, niebadanych przez Inspekcję przez ostatnie 5 lat,
7. badanie przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy,
8. sprawdzanie przygotowania pracowników do pracy,
9. kontrole w sektorach wysokiego ryzyka, w tym budownictwie,
10. kontrole przestrzegania przepisów o wypłacie wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy,
11. kontrole przestrzegania przepisów o czasie pracy,
12. problematyka pracy tymczasowej,
13. kontrole legalności zatrudnienia obywateli polskich i cudzoziemców.
14. Kontrole w zakładach zatrudniających osoby niepełnosprawne, firmach transportowych i placówkach handlowych.

Ponadto Państwowa Inspekcja Pracy planuje kontynuację dotychczasowych oraz uruchomienie nowych programów prewencyjnych i edukacyjnych promujących właściwe działania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy „Zarządzanie bhp - prewencja wypadkowa”, „Zdobądź Dyplom PIP”, „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu w miejscu pracy”. Istotne znaczenie ma program „Kultura bezpieczeństwa” promujący zagadnienia ochrony pracy wśród uczniów i studentów. Jak co roku - PIP będzie badać zasadność skarg pracowniczych i udzielać bezpłatnych porad prawnych.

Rada Ochrony Pracy pozytywnie ocenia Program działania Państwowej Inspekcji Pracy na lata 2016 – 2018. Priorytety działalności i hierarchia zadań długofalowych zostały rzetelnie dobrane i udokumentowane. Z satysfakcją należy podkreślić, że znaczna grupa zadań długofalowych odnosi się do organizacji rynku pracy, w tym przestrzegania przepisów dotyczących umów cywilnoprawnych oraz pracy tymczasowej. Rada wysoko ocenia również działalność prewencyjno-promocyjną prowadzoną przez Państwową Inspekcję Pracy.

Jednocześnie Rada uważa, iż trzeba zastanowić się nad zakresem zadań realizowanych przez Inspekcję Pracy i wzmocnieniem jej skuteczności. Kolejne zadania przypisywane PIP – m.in. związane z kontrolami w zakresie umów terminowych – wymagają wzmocnienia zarówno kadrowego, jak i finansowego.

Rada zwraca uwagę na kształtowanie modelu prawidłowego zatrudniania pracowników, co obecnie stanowi największe wyzwanie, wymaga zmiany przepisów, ponieważ przy obowiązującym ustawodawstwie trudno egzekwować sądownie zawieranie umowy o pracę.

Rada opowiada się za dalszym tworzeniem kultury bezpieczeństwa, co niewątpliwie wpłynęłoby na poprawę sytuacji na rynku pracy. Niemożliwe jest zbudowanie takiego systemu przez jeden organ nadzoru i kontroli jakim jest Państwowa Inspekcja Pracy, zwłaszcza uwzględniając jej ograniczone możliwości kadrowe i finansowe. Zdaniem Rady jest to wspólne zadanie wszystkich organów kontrolnych i prewencyjnych, organizacji pracodawców, związków zawodowych, rządu i parlamentu. Stworzenie takiego systemu przez wspomniane podmioty z pewnością przyczyni się do zmniejszenia skali naruszeń prawa pracy, bowiem wówczas sam rynek eliminowałby takie przypadki.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ochrony Pracy

/-/ Poseł Janusz Śniadek

Warszawa, 9 lutego 2016 r.